

3 Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích

Podle mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED poskytují střední školy v České republice vzdělávání na úrovni ISCED 2 (nižší sekundární vzdělávání – nižší stupeň víceletých gymnázií, obory praktické školy), ISCED 3 (vyšší sekundární vzdělávání – obory gymnázií, obory středního vzdělání, obory středního vzdělání ukončené maturitní zkouškou, obory středního vzdělání s výučním listem, obory konzervatoří) a ISCED 4 (postsekundární neterciární vzdělávání – nástavbové studium, zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou, pomaturitní studium na školách s právem státní jazykové zkoušky). Úspěšní absolventi vyššího sekundárního a postsekundárního vzdělávání dosahují středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Realizace kurikulární reformy přinesla v uplynulých letech středním školám povinnost zpracovat pro všechny vyučované obory vzdělání školní vzdělávací programy na základě rámcových vzdělávacích programů. ČŠI opakovaně školám poskytovala zpětnou vazbu o souladu jejich školních vzdělávacích programů s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Přetrvávající potíže škol s dodržáním závazné struktury a obsahu školních vzdělávacích programů dokládá skutečnost, že ve školním roce 2014/2015 ČŠI zjistila v 18 % navštívených středních škol nesoulad jejich školních vzdělávacích programů s rámcovými vzdělávacími programy nebo školským zákonem. Zjištěné nedostatky byly odstraněny většinou v průběhu inspekce, případně ve stanovené lhůtě.

Školy postupně inovovaly vzdělávací programy podle zkušeností s jejich realizací. Vznik nových verzí programů způsobuje problémy s jejich správou (různé ročníky stejného oboru vzdělání se učí podle rozdílných školních vzdělávacích programů).

Z uvedených důvodů ČŠI v rámci druhé klíčové aktivity projektu Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice (NIQES) vyvinula interaktivní prostředí pro tvorbu, modifikaci a hodnocení školních vzdělávacích programů (InspIS ŠVP). Účastníci seminářů organizovaných ČŠI pro uživatele InspIS ŠVP (proškoleny bylo celkem cca 14 000 pedagogů SV, ZV a PV), které od 20. 4. 2015 probíhaly v mobilních vzdělávacích centrech v krajských a některých okresních městech, většinou pozitivně hodnotili vznik prvního oficiálního programu podporujícího práci s kurikulem. Systém školám slouží při tvorbě a administraci školních vzdělávacích programů. Jde o aplikaci, jejímž prostřednictvím lze komfortně a efektivně vytvořit a následně spravovat školní vzdělávací program. Systém uživatele při tvorbě školního vzdělávacího programu systematicky vede, zajišťuje formální náležitosti dokumentu, pomocí předdefinovaných kontrolních vazeb napomáhá zajistit soulad školního vzdělávacího programu s povinnými položkami a dalšími předepsanými parametry dle příslušného rámcového vzdělávacího programu, upozorní školu na revize a změny v příslušném rámcovém vzdělávacím programu. Systém také vygeneruje hotový školní vzdělávací program ve standardní grafické podobě, případně do dokumentu zakomponuje také prvky vizuální identity školy. V systému mohou na tvorbě a správě školního vzdělávacího programu efektivně spolupracovat všichni určené pracovníci dané školy. Počáteční práce při vkládání školních vzdělávacích programů do systému se školám násobně vrátí při následných činnostech vykonávaných již přímo v systému.

Česká republika se zapojila do evropské sítě EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training), v České republice je národním referenčním bodem sítě hodnocení kvality odborného vzdělávání ČŠI. EQAVET má jako Evropský referenční rámec pro zajišťování kvality za cíl přispívat ke stálému zlepšování systémů odborného vzdělávání na základě společných kritérií kvality. Příkladem systémového opatření pro zlepšování kvality odborného vzdělávání v České republice je plošné zavedení závěrečných zkoušek podle jednotného zadání v oborech vzdělání s výučním listem kategorie H i E. Na podporu evaluace a zvyšování kvality odborného vzdělávání ČŠI implementovala některé indikátory